

Babišovi policajti

image: <http://reportermagazin.cz/img/582773209c40edaf4ea90308/50/50?sig=sLucfneSyiEhCZUpNAsFmhQskPs8DokoA7EVvxsQm0k>

[Jaroslav Kmenta](#)

12 / 09 / 2016

Hodně se mluví o vztazích Andreje Babiše a policejního důstojníka Roberta Šlachty, avšak vztahy Babiše s policisty trvají již více než třicet let. Nejprve se scházel s důstojníky StB, po revoluci důstojníky StB zaměstnal. Policejní kontakty využíval při budování impéria; vztahy se prohloubily, když se střetl s kmotry typu Františka Mrázka. A policisty se Babiš obklopuje dodnes.

Kontroverzní podnikatel Tomáš Pitr, někdejší obchodní partner zavražděného Františka Mrázka, kdysi mezi přáteli prohlásil, že se musí kvůli bezpečnosti svého byznysu obklopuvat mafiány. Zdůvodnil to tím, že jeho úhlavní sok Andrej Babiš používá v boji proti němu policejní složky. „Babiš má policajty, já mám podsvětí,“ svěřil se svým známým Pitr.

V Pitrově větě byl velký kus pravdy. Nejen pokud šlo o jeho vztahy s podsvětím, ale i pokud jde o Babiše a policisty. Svět Andreje Babiše je totiž do jisté míry propojen se světem policejních a zpravodajských důstojníků už desítky let.

Kafe s StB

Babiš si již v dobách komunismu zvykl na vztahy s tajnými policisty a zároveň začal pronikat do tajů policejní práce. Se svolením režimu působil od roku 1985 v Maroku: dělal tam obchodního delegáta státního podniku zahraničního obchodu Petrimex. Ačkoli byl Babiš podle verdiktu soudu z roku 2015 veden v seznamech agentů tajné StB neoprávněně, ani on nikdy nezpochyboval, že se s policisty scházel. Důstojníci se ho občas na něco zeptali, on jim na něco odpověděl. Kdyby odmítl, těžko by mohl v cizině pracovat.

„Příslušníci StB pracovali hlavně systémem pozvání na kafe a zjišťování informací, jestli náhodou někdo nebere provize od dodavatelů. Fungovali úplně stejně jako dnešní BIS,“ řekl k tomu již dříve Andrej Babiš.

S důstojníky StB se podle dochovaných svazků setkal celkem sedmnáctkrát. Dali mu krycí jméno Bureš. Poprvé se podle svých slov setkal s StB už v roce 1980. „Tehdy mi můj šéf zavolal a řekl, že mě budou volat nějací policisté z ‚februárky‘ (sídlo bratislavské centrály StB – pozn. red.) a něco chtějí ohledně syrských fosfátů. Bylo mi asi 26 let, když mě předvolali,“ vysvětlil.

„Jeho vztah k orgánům SNB je dobrý,“ vyhodnotil pak styky s Babišem v roce 1982 nadporučík Július Šuman.

Babiš věděl, že s režimem nějak vyjít musí, stejně jako s důstojníky StB. Ostatně nebyl v rodině sám. S StB se stýkal i jeho bratr Alexander, který pak na konci devadesátých let figuroval ve vedení mnoha slovenských firem svého o sedm let staršího bratra. Alexander Babiš měl krycí jméno Miki a StB ho vedla nejdřív jako kandidáta tajné spolupráce, pak jako agenta.

Tajní ke mně

Druhé období, které Andreje Babiše utvrdilo v tom, že je potřeba mít dobré informace a bezpečnostní vazby, přišlo krátce po listopadové revoluci. Je to éra, kdy pro něj začali pracovat zejména bývalí důstojníci StB.

Babiš prožil sametovou revoluci v Maroku. Vrátil se až v roce 1991. Ale stále pracoval v Petrimexu, který byl dovozcem ropných produktů a chemikálií. Měl však raketovou kariéru. Z řadového „obchodáka“ se v roce 1993 stal členem představenstva Petrimexu.

Ještě v témže roce založil Petrimex v Praze pobočku pod názvem Agrofert. Vypadalo to na slibný začátek budování velké petrochemické firmy. Jenže pak došlo k neshodám.

Podle Babišovy verze chtěli Petrimex v roce 1995 ovládnout lidé spojení s tehdejší slovenským premiérem Vladimírem Mečiarom. Babiš byl proti tomu. Tak se rozhodl, že se od Petrimexu odstříhne. A k údivu bossů Petrimexu si „vzal s sebou na cestu“ celý pražský Agrofert i jeho slibně se rozvíjející byznys s chemikáliemi a hnojivy.

„Jelikož jsme problémy čekali, tak začátkem roku 1995 došlo k navýšení základního kapitálu v Agrofertu švýcarským investorem, aby mečiarovci nemohli firmu ovládnout,“ popsal převzetí firmy v roce 2011 Babiš.

Představitelé Petrimexu mluvili o „krádeži za bílého dne“. S Babišem vedli soudní spor – a neuspěli. Jeho rozchod s vlivnými muži předlistopadového Petrimexu byl hodně nepřátelský; Babiš hledal oporu u lidí, kteří měli informace a vliv, a „zalovil“ v řadách bývalé StB. Obklopil se jejími exdůstojníky, z nichž několik pak zaměstnal. Tito lidé, ač museli ze státních služeb po roce 1990 odejít, si udržovali kontinuitu a vztahy s klíčovými postavami novodobých resortů vnitra a policie.

Nejvíce věřil Babiš právníku Liboru Širokému. Ten pracoval u StB v odboru, který měl na starosti „ideodiverzní centra a emigranty“. Podle badatelů se tento odbor zaměřoval na ukrajinské nacionalisty a měl nejtěsnější spolupráci se sovětskou KGB.

Další Babišův člověk z StB, Jozef Kubů, strávil podle dochovaných materiálů konec roku 1989 na školení KGB v Moskvě. A i když už v Agrofertu nyní nepracuje, je Babišovi stále nablízku. V roce 2014 se stal členem pražské buňky Babišova politického hnutí ANO. Celkem se kolem Babišova impéria po celou dobu jeho trvání objevilo nejméně dvacet bývalých důstojníků nebo agentů StB.

Střet s mafii

Pak přišla fáze Babišova „polostátního kapitalismu“. Jeho byznys byl úzce spjat se státem – i proto začal Babiš vyhledávat v druhé polovině devadesátých let čím dál častěji přítomnost politiků. A od nich bylo blízko k novým kontaktům u policie a tajných služeb.

Babiš nejprve ovládl výrobce hnojiv, lovosickou Lovochemii, což byl základ jeho dnešního impéria (podrobné informace viz článek o kořenech Babišova podnikání na straně 22). A pak dál pokračoval za získáním rozhodujících podílů v dalších chemických.

Kvůli tomuto chemickému tažení si v oboru v nadsázce vysloužil nepřiliš lichotivou přezdívku „Chemický Alí“; ta odkazovala na tehdejšího bratrance iráckého diktátora Saddáma Husajna, jenž byl přímo zodpovědný za použití chemických zbraní proti vlastnímu obyvatelstvu.

Babiš chtěl své tažení završit ovládnutím koncernu Unipetrol, do nějž stát spojil několik dalších chemiček. Ta nejcennější, po které Babiš prahl, byl Chemopetrol Litvínov, jenž dodával do Lovochemie důležité suroviny: čpavek a močovinu. Tím by se uzavřel kruh. Babiš by měl výrobce hnojiv (Lovochemii), dodavatele (Chemopetrol) a téměř monopolního prodejce (Agrofert).

Rozvoji jeho politicko-byznysové kariéry pomohl jeden zvláštní dar sociální demokracii. Reportér magazín o něm informoval ve svém prvním čísle v září 2014. Ve zkratce: ČSSD v roce 1997 obdržela v přepočtu pět milionů korun od tajemné firmy z Panamy s názvem Beltomate. O daru se až do roku 2014 vůbec nevědělo – Reportér zjistil, že za firmou Beltomate stáli někdejší obchodní partneři Andreje Babiše.

Zjevné je, že po tomto daru vycházeli politici ČSSD Babišovi vstříc. Ministři financí či průmyslu a obchodu schvalovali do dozorčích rad polostátních chemiček manažery, kteří dříve či později pracovali pro Agrofert. Byl to detail, ale velmi důležitý. Tito Babišem prosazovaní manažeři disponovali pravomocemi, s kým a jak se bude obchodovat.

Babišova blízkost k politikům ČSSD a rozpínavost v byznysu ho však přivedly k dosud největším střetům s konkurencí. A právě v té době – na přelomu tisíciletí – vyvstala pro Babiše největší potřeba, mít kvalitní informace, ochranu, a tedy i spolupráci s policií.

Do teritoria jeho byznysu totiž – bez jakéhokoli eufemismu – vstoupil organizovaný zločin. Ten ho začal ohrožovat a nabourávat ještě více než kdysi Petrimex a mečiarovci.

Žádný jiný byznysmen z desítky nejbohatších Čechů neměl takové střety s lidmi na okraji podsvětí jako Andrej Babiš. Důvod? V roce 2000 „narostla křídla“ Tomáši Pitrovi a Františku Mrázkovi, které policie vedla již několik let jako významné představitele organizovaného zločinu a nestandardního podnikání. Oba skrytě přes prostředníky ovládli chemický a potravinářský koncern Setuza z Ústí nad Labem. A začali Babišovi konkurovat – v míchání biopaliv olejem z řepky i v jiných oblastech.

Pitr a Mrázek měli v té době silné postavení nejen v podsvětí, ale i v politice. Udržovali například vztahy s důležitými lidmi z vedení České konsolidační agentury. V dozorčí radě ČKA byli poslanec ODS Vlastimil Tlustý a poslanec ČSSD Josef Hojdar. O obou Mrázek mluvil jako o „svých“ a oba měli kontakty s jeho spolupracovníky, což prokázal policejní spis Krakatice, který mapoval Mrázkovy aktivity.

V konsolidační agentuře končily nesplacené úvěry firem u státem kontrolovaných bank. ČKA se pak snažila tyto pohledávky prodávat na trhu, často alespoň za zlomek ceny. Ten, kdo měl kromě peněz i kvalitní informace a kontakty, se tak mohl dostat k zajímavé investici. Prostřednictvím pohledávky šlo ovládnout snadno a levně firmu, která peníze bance původně dlužila.

Babišovi šlo zejména o pohledávky firem Kostelecké uzeniny, Aliachem, ale i celé řady dalších menších zemědělských podniků.

Babiše iritovalo, že Pitř a Mrázek měli v ČKA silnější vazby. Tajná služba BIS v roce 2003 odposlouchávala telefony Pitřa a Mrázka. V jednom takovém hovoru mluvil Pitř se svým spolupracovníkem ze Setuzy Františkem Janů, který mu popisoval čerstvou schůzku s Andrejem Babišem. Janů působil u Babiše jeden čas jako manažer, pak přešel k Pitřovi.

„Babiš mi vyčetl, že chodím do Sněmovny za Vlastíkem (Tlustým). A stěžoval si, že prý všechno, co chce na ČKA, mu Vlastík zatlouká,“ sděloval v listopadu 2003 Janů Pitřovi.

„Janů na to Babišovi řekl, že ‚on chodí za Vlastíkem proto, že byl určenej, aby s ním jednal, když něco (pitřovci) potřebují,‘“ popsala BIS další část telefonického hovoru.

Babiš si také podle Janů postěžoval, že policie nefunguje, jak by měla.

„Mne pořád spojují s Grossem (ministrem vnitra), ale ti policajti tam jsou všichni rozhádaní. Je tam několik skupin, které jdou proti sobě,“ říkal podle Janů Andrej Babiš.

„Ze všech informací, které zájmové osoby (Pitra, Mrázek) ke svým sporům s Andrejem Babišem získávají, dedukují jednoznačný závěr, že Babiš je politicky podporován ministrem vnitra Stanislavem Grossem, který k útokům proti jejich skupině využívá bezpečnostní složky,“ stojí ve spise Olej, který společně s BIS dávala dohromady v letech 2003 až 2004 protikorupční policie.

Mrázek vs. Babiš

Babišovi šlo v té době stále o Unipetrol. V první privatizaci v roce 2001 ho od vlády Miloše Zemana získal. Slíbil, že za něj státu zaplatí sumu 11,7 miliardy korun. Vláda tehdy ignorovala doporučení privatizační komise, která upřednostňovala nabídku britské společnosti Rotch Energy. Ta nabízela za Unipetrol o dvě a půl miliardy víc. Zemanova vláda sázku na Babiše zdůvodňovala upřednostněním „české cesty“.

Jenže ta nakonec nevyšla. Babiš v roce 2002 usoudil, že je to pro něj finančně neúnosné a také nevýhodné, sumu nezaplatil, z privatizace vycouval a Unipetrol státu vrátil.

Toho využili „kmoťři“ ze Setuzy a začali na Babiše útočit, aby ho oslabili. František Mrázek tehdy o Babišovi často hovořil. A to jak v telefonátech, které policie odposlouchávala, tak při osobních schůzkách, které s ním míval přímo jeden z detektivů policie.

Ve spisech protikorupční policie lze najít zajímavé zprávy z té doby, které dosud nebyly publikovány. Tyto informace vytvářejí plastický obrázek o atmosféře doby, kterou policejní experti označovali za „válku kmoťrů“.

Zde jsou některé pasáže z policejních spisů vedených na Mrázka:

1. července 2003 Mrázek uvedl, že Babiš má neustálý zájem o Unipetrol a taky o státní podnik Čepro. „V těchto aktivitách využívá Jozefa Kubů, což je bývalý příslušník StB. Je to jeho pravá ruka. Chodí po policii a pastuje schody Setuze,“ uvedl Mrázek.
10. července 2003 přišel Mrázek s tím, že existuje nějaký policista z Ústí nad Labem, který má materiály na Babiše. „Prý má nějaké dokumenty týkající se úvěru ve výši 500 milionů korun u IPB. Ale prý má strach,“ dodal Mrázek.

Mrázek uměl mimo jiné získat informace o dění uvnitř ČSSD; udržoval totiž přátelské vztahy s exporadcem Miloše Zemana Miroslavem Šloufem. „Zeman se cítí podveden privatizací Unipetrolu. Údajně Babišovi naletěl,“ prohlašoval tehdy Mrázek.

Babiš ohledně tohoto tématu v roce 2011 připustil, že první privatizace Unipetrolu byla jeho chyba. „Zklamal jsem premiéra Zemana a to mě mrzí dodnes,“ uvedl Babiš.

Co dalšího ještě o Babišovi Mrázek říkal?

V září 2003 Mrázek řekl, že Babiš jde tvrdě proti Setuze a že ji chce koupit, aby se zbavil konkurence. „Dal pokyn skupovat všechny pohledávky Setuzy s cílem poslat ji do konkurzu,“ tvrdil Mrázek. A tvrdil, že Gross si už neví rady s tím, jak ho Babiš neustále úkoluje.

3. září 2003 Mrázek řekl, že Babiš má zájem své konkurenty zlikvidovat, aby byl dominantní na potravinářském trhu. Podle Mrázka šlo Babišovi hlavně o Agropol a Setuzu. „Proto existuje spor Agrofert–Agropol–Setuza. Babiš má zájem kriminalizovat lidi kolem naší skupiny a také kolem Agropolu,“ uvedl Mrázek.

V únoru 2004 Mrázek uvedl, že Babiš má při druhém pokusu privatizace Unipetrolu dohody s polským koncernem PKN Orlen a ten tendr vyhraje... „Babiš má údajně ve vedení PKN Orlen dva jemu nakloněné manažery. Babiš je také našťvaný na Ivo Rittiga (lobbista spojovaný s ODS – pozn. red.), který prý jedná jeho jménem, ale za jeho zády. Babiš tvrdí, že má souhlas a plnou podporu Grosse, že za něj kope, aby se Unipetrol prodal, protože vláda kalkuluje s penězi do státního rozpočtu,“ vypověděl Mrázek.

16. června 2004 Mrázek uvedl, že ví, že Babiš dává policii instrukce prostřednictvím Grosse. „Babiš se dotázal Grosse, jak to vypadá se Setuzou. Gross si vyžádal informace od policie. A náměstek protikorupční policie si pak zavolal na kobereček operativu a ptal se detektivů, co je nového ve věci Mrázka? Nakonec jim dal pokyn, aby na Mrázka a Pitra už konečně něco našli a dotáhli to do konce,“ uvedl Mrázek.

Mrázkovy informace je samozřejmé nutné brát s rezervou. Mrázek určitě v některých pasážích něco zveličil, přibarvil či účelově a pro sebe výhodně ohnul. Faktem však rovněž je, že kontakty Andreje Babiše s bezpečnostními složkami státu byly bohaté a že se některé situace skutečně vyvíjely tak, jak tehdy kmotr Mrázek předpovídal.

Babiš se v té době stýkal s ministrem vnitra Stanislavem Grossem. Udržoval také kontakty minimálně se dvěma plukovníky z vedení protikorupční policie. A podle důvěryhodných zdrojů z policie se setkával i s některými operativními důstojníky tohoto útvaru. V prostředí zločinu a politiky se už tehdy začalo mluvit i o tom, že si k Babišovi našel cestu také náměstek rozvědky a její pozdější ředitel Karel Randák. Což lze s odstupem času hodnotit jako důležitý moment. Randák měl na rozvědce velké možnosti. Ve zpravodajské komunitě byl od konce devadesátých let považován za nejvlivnější postavu v novodobé historii bezpečnostních složek státu.

Pokud Mrázek mluvil o snaze Babiše získat Setuzu, byla to pravda. Babiš to později několikrát otevřeně přiznal.

Pokud šlo o spory Agrofertu a Agropolu, dopadlo to tak, že majitel konkurenčního Agropolu Jiří Malůš měl skutečně problémy s policií. V listopadu 2004 byl obviněn z údajné zpronevěry. V roce 2008 ho ale soud zprostil viny. A v roce 2009 se Malůš dohodl s Babišem, že mu Agropol prodá.

Agropol byl druhým nejvýznamnějším uskupením v agropotravinářství. Vlastnil například největšího zpracovatele kuřat, Jihočeskou drůbež Vodňany. A spojením Agrofertu a Agropolu vznikl agrárně-chemický kolos s tržbami přes 160 miliard korun, což ho řadilo k největším firmám v Česku a v jeho oboru k největším uskupením ve střední a východní Evropě.

Stejně tak se později potvrdily Mrázkovy zprávy o tom, že Agrofert měl dohody s polským PKN Orlen, který soutěž o Unipetrol v dubnu 2004 vyhrál.

Vztahy s Grossem, jak je popisoval Mrázek, Babiš vždy relativizoval, stejně jako Gross. „Naše vztahy nebyly nikdy tak blízké, jak se tradovalo,“ uvedl dnes již zesnulý Stanislav Gross v roce 2013.

Babiš také minimálně jednou nabídl policii součinnost, aby pomohl při vyšetřování nenáviděných soupeřů z okraje podsvětí.

Ve spisech protikorupční policie je zpráva z 2. června 2004, v níž se o Babišovi v této souvislosti mluví.

V roce 2003 podala na manažery Setuzy trestní oznámení ústecká firma Alfoba, v níž pracovali lidé napojení na Agrofert. Alfoba podle policejního dokumentu tvrdila, že Setuza zneužívá dotace od Státního zemědělského intervenčního fondu (SZIF) na výrobu bionafty. „Po provedeném prošetření byl případ 10. července 2003 odložen. Ale pak měla proběhnout

schůzka ředitele ÚOKFK (zkratka útvaru protikorupční policie – pozn. red.) s Andrejem Babišem, který mu předal písemné materiály týkající se zneužití dotací od SZIF na výrobu bionafty,“ stojí v úředním záznamu policie. „Dle sdělení zpracovatele spisu ale předané informace (od Babiše) neobsahovaly žádné nové skutečnosti a z tohoto důvodu s nimi nebylo dále pracováno,“ napsali detektivové v roce 2004.

Cesta k ÚOOZ

Babiš bojoval proti Pitrovi, jak se dalo. A někdy mu pomohla i náhoda. Jako v roce 2006.

Andrej Babiš byl na obchodním jednání v bratislavském Slovnaftu. A dozvěděl se tam, že se Slovnaftem má smlouvu na odběr ropných produktů malá česká firma Loricus. Ze smluv vyplynulo, že odebrané zboží by měla v Česku prodávat státnímu podniku Čepro. Jenže Babiš míval dobrý přehled, a jakmile se dozvěděl o firmě základní informace, tušil, která uhodila. Ihned tedy vytočil číslo na generálního ředitele Čepra Pavla Švarce.

„Pavol, máte odebrat jeden milion tun od Loricusu?“ zeptal se Babiš.

„Nevím. Co se děje?“ reagoval překvapený Švarc.

„Jsem tady v Slovnaftě a vidím tu zmluvu na firmu Loricus. Můžeš zjistit, jestli tam takovou zmluvu máte?“ říkal Babiš.

„Nevím. Opravdu se musím podívat. A o co vlastně jde?“ tázal se stále nechápavě Švarc.

„Ta firma sídlí v Durychově ulici 101,“ zvýšil hlas Babiš.

„No a co má být? Co to je?“ nechápal Švarc.

„Ty nevíš? Ty kokot, tam sídlí Pitř,“ prohlásil Babiš.

Durychova 101 byl Zámeček, tedy sídlo Pitrových a Mrázkových firem, to věděl Andrej Babiš velice dobře.

Tuhle debatu se Švarcem vyslechla policie, protože v té době odposlouchávala Babišův telefon. Šlo o standardní operaci v případě Františka Mrázka, jehož v lednu 2006 zastřelil nájemný vrah. A protimafiánský útvar ÚOOZ, který vraždu vyšetřoval, tehdy napíchl celou řadu Mrázkových nepřátel a konkurentů. Proto se na seznam dostal i Babiš.

Když si tehdy policie debatu Babiše se Švarcem vyslechla, bylo jí jasné, že půjde minimálně o nestandardní obchod. Loricus měl totiž odebrat od Slovnaftu a pak předprodat Čepro obrovské množství pohonných hmot: 540 tisíc tun benzínu a 540 tisíc tun nafty.

V dubnu 2006 tedy tým Pokr, který vyšetřoval vraždu Mrázka, odloupl z celého spisu jeden Babišův odposlech a založil úplně nový spis s názvem Loreta. 16. května 2006 pak díky tomu udělali v sídle Loricusu a u Pitra domovní prohlídky. A Pitrovi začaly další problémy s policií.

Babiš později říkal, že se při této kauze seznámil s detektivem ÚOOZ Markem Foglarem.

„Detektiv mě navštívil se žádostí, abych mu podal vysvětlení ke kauze Loricus, kdy mělo dojít k podvodu s vyváděním peněz z Čepra,“ uvedl Babiš loni, když jeho kontakty s Foglarem popisoval v srpnovém vydání Reportéra novinář Janek Kroupa. Tomu také Foglarův kolega Tibor Levai popsal, že velkopodnikatel v této kauze policii pomáhal shánět svědky.

Kauzou Loricus to ale neskončilo. Foglar se stýkal s lidmi z Agrofertu i nadále a občas přinášel na ÚOOZ zajímavé informace. Podle jeho bývalého nadřízeného náměstka ÚOOZ Hynka Vlase to byl právě Foglar, kdo přišel se žhavým tipem na vydírání Babiše polským lobbistou Spyrou. „Řekl jsem tehdy Foglarovi: O. K. naberte ten případ, ale pokud to přejde

do roviny ‚hospodařiny‘ (hospodářské trestné činnosti – pozn. red.), tak to přenechte protikorupční policii. My děláme násilnou kriminalitu,“ řekl Vlas. Ten se tehdy domníval, že by ve skutečnosti mohlo jít o obchodní spor mezi polským PKN Orlen a Babišem, a proto nabádal své podřízené k opatrnosti.

Babiš vedl v té době spor s Poláky o chemičky, které mu původně slíbili při privatizaci Unipetrolu. Koncern PKN mu ale řadu z nich později nechtěl prodat, protože zjistil, že by to pro něj bylo nevýhodné.

A co bylo pravdy na tom, že by tendr na Unipetrol provázela politická „tlačénka“ a snad i korupce?

„Příběh o korupci v privatizaci Unipetrolu si vymyslel blízký spolupracovník podnikatele Mrázka pan Spyra,“ řekl Babiš.

Jacek Spyra byl polský lobbista usazený v Česku. Spolupracoval s Mrázkem a Pitrem. A dva roky poté, co se angažoval v „korupční aféře“ kolem Unipetrolu, ho čekal krátký proces. Policie ho v roce 2007 zatkla přímo v kancelářích Agrofertu. Spyra tam totiž přišel jednat o možné spolupráci s Babišem.

Jenže místnost už monitorovala policie, protože jí dal Babiš avízo. Spyra Babišovi nabízel, že mu za 10 milionů korun pomůže v Polsku, aby krakovská prokuratura nevyšetřovala korupci spojenou s Unipetrole. Babiš mu „na oko“ kývl, ale policii řekl, že ho Spyra vydíral.

Marek Foglar shodou okolností o několik let později vedl na ÚOOZ také vyšetřovací tým, který rozpracoval případ lobbistů a politiků ODS a šéfky kabinetu premiéra Petra Nečase Jany Nagyové. Kauza vedla v roce 2013 k pádu Nečasovy vlády.

Jakoukoli spojitost s aférou Nagyová Babiš odmítl a prohlásil, že se s Foglarem již nestýká.

Marek Foglar mezitím povýšil. V rámci reorganizace se stal v nové struktuře „národní centrály“ ředitelem sekce organizovaného zločinu.

Krejčíř a Čepro

Babišovi vstoupil do cesty nejen Pitr s Mrázkem, ale také další významná postava organizovaného zločinu Radovan Krejčíř. Tento muž, jenž byl letos v Jihoafrické republice odsouzen na 35 let vězení, usiloval v letech 2002 až 2005 – než utekl na Seychely a pak do JAR – o vliv ve státním podniku Čepro. Což Babiš nechtěl připustit.

Čepro je strategický podnik státu, který v obřích jímkách skladuje ropné produkty. Jeho role je významná i pro celý systém míchání biopaliv. Pokud by ho ovládal zločinec Krejčíř, měl by Babiš v oboru dalšího přímého konkurenta z podsvětí. A zřejmě i méně zakázek.

Protikorupční policie se na Krejčíře zaměřila v roce 2002. Nejdříve ho stíhala za půlmiliardový daňový únik, později za celou řadu dalších podvodů a nakonec za přípravu vraždy celníka a také za únos podnikatele a policejního informátora Jakuba Konečného.

Krejčíř si tedy policejní pozornost zasloužil tak jako tak – i kdyby to Babišovi jakkoli nehrálo do karet. A v tomto případě odvedla policie záslužnou práci, protože v roce 2004 zachránila Čepro od téměř jisté exekuce, s níž na základě vymyšlených informací a podvodu přišel Krejčíř.

Pokud tedy jde o gangstery, byla Babišova cesta těsné policejní spolupráce logická.

A policistům se nelze divit, že na Krejčířovi a Mrázkovi pracovali. Jenže problém byl, že se začala stírat hranice, co je výhodné pro soukromého podnikatele Babiše a co pro stát. Takový komfort společných zájmů se státem měl za éry vlád ČSSD málokdo.

Co to nakonec Babišovi přineslo, dokládají nejnovější údaje o podnikání jeho firem. „Firmy Preol a Primagra se z 87 procent podílejí na dodávkách bionafty do státního podniku Čepro. Je to dvojnásobný podíl ve srovnání s rokem 2013,“ napsal v červnu 2016 týdeník Dotyk s tím, že žádné jiné firmy nepředstavují v tomto oboru pro Babiše konkurenci.

Topolánek, BIS a Randák

V roce 2007, po nástupu druhé vlády premiéra Mirka Topolánka (ODS), ztratil Babiš poprvé po dlouhé době pevnou politickou pozici. Obchody začali dělat lidé jako Marek Dalík, s nimiž Babiš neměl nic společného. O vliv přišel i v bezpečnostních složkách. Na vnitro sice nastoupil jeho známý Ivan Langer, ale ten se později – pod vlivem dalších ministrů ODS – od Babiše „odklonil“. V té době skončila ve významných pozicích také celá řada lidí, které Babiš znal. Významná byla „ztráta“ Karla Randáka, který skončil v čele rozvědky, a také rozpuštění téměř kompletního vedení protikorupční policie.

Za Topolánkovy vlády to bylo vůbec poprvé, kdy se Babiš cítil ohrožen i ze strany policie. Vyšlo to najevo v roce 2008, když Národní bezpečnostní úřad (NBÚ) dělal prověrku členům vedení Agrofertu.

Národní bezpečnostní úřad – jak mu ukládá zákon – prověřuje z bezpečnostního hlediska nejen státní úředníky, ale také statutární zástupce firem, které se ucházejí o strategické státní zakázky. Proto prověřoval i Babiše jako majitele a šéfa Agrofertu.

NBÚ zjistil, že policie eviduje Babiše v jednom neukončeném případě jako podezřelého. Proto si od policie vyžádal podrobnosti.

„Sdělujeme, že osoba Andrej Babiš byla prověřována v informačním systému ‚stíhaných, podezřelých a prověřovaných osob‘ s pozitivním výsledkem. Váš útvar zpracovává údaje osoby (Andrej Babiš) v rámci trestního řízení. Údaje o tomto trestním řízení nám zašlete,“ napsal v roce 2008 NBÚ na policejní prezidium.

Babiš se tak o šetření své osoby dozvěděl. V dubnu 2008 to potvrdil serveru Aktuálně.cz. „Skutečnost, že mám již několik měsíců odposlouchávaný telefon, jsem slyšel z vícero zdrojů. Stejně jako fakt, že jsem byl policií zařazen mezi podezřelé ve věci vyšetřování bývalého managementu společnosti Čepro. Pokud se tyto informace potvrdí, považuji záležitost za skandální a nepřijatelnou. Šetření policie nemůže mít s Agrofertem a mou osobou nic společného,“ řekl Babiš.

Policie nakonec případ odložila. O co konkrétně mělo jít, se dodnes spekuluje. Mirek Topolánek pouze o tři roky později naznačil, že mohlo jít o Setuzu a Čepro. „Uráží mě, pokud někdo jako Andrej Babiš tady mluví o všelikém takém Palermu. Jen za mého působení se pokusil ukrást Setuzu a Čepro,“ řekl Topolánek v prosinci 2011 na přednášce Občanského institutu bez dalších detailů.

Majitel Agrofertu si v letech 2006 až 2009, kdy byly u moci pravicové vlády, pomalu vytvářel nové vazby v bezpečnostních složkách. O kontaktech s Foglarem z ÚOOZ už byla řeč. Babišovi bezpečnostní experti se však scházeli také s ředitelem ÚOOZ Robertem Šlachtou nebo s jeho náměstkem Ivanem Černíkem. A sám Babiš si našel cestu i k tajné službě BIS. Začal se totiž stýkat s důstojníkem BIS Martinem Staňkem z nejdůležitějšího odboru tajné služby, který se zabýval ochranou ekonomiky.

Staňk se s Babišem vídal v letech 2007 až 2012 – vždy jednou za čas. Zabývali se Unipetroleem a sporem s Poláky, pohledávkami ČKA, ale později i řadou dalších témat. Zájmu tajné služby se nelze divit. Babiš se léta pohyboval v prostředí byznysu, lobbistů a politiků

a měl skvělé informace. Staněk o schůzkách musel psát úřední záznamy, aby nebyl v podezření, že je to jeho privátní aktivita. Proto dostal Babiš ve složkách BIS i krycí jméno.

Staněk později kontakty s Babišem potvrdil. „Byly to jenom pracovní vztahy. Víc to komentovat nebudu,“ řekl. Když v roce 2015 odešel z BIS, ucházel se o zaměstnání v Agrofertu. Nejdříve měl nastoupit do bezpečnostní divize Agrofertu, pak se mluvilo o místě na ministerstvu spravedlnosti, které spadá ve vládě do sféry hnutí ANO. Ale nakonec z toho úplně sešlo.

V roce 2011 se Babiš začal angažovat nejen v politickém zákulisí, ale ohlásil svůj záměr vstoupit do politiky i v aktivní roli. Začal veřejně kritizovat politiky, zejména pak Topolánkovu éru a prezidenta Václava Klause. A založil politické hnutí ANO (Akce nespokojených občanů) 2011 s ambicí uspět ve volbách.

S Babišem se v té době často stýkal exředitel rozvědky Randák. Spojoval je negativní vztah k Topolánkovi a ODS. Randák doplňoval Babišovi mozaiku informací o tom, co se „ve společnosti děje“. A otevřel mu také dveře k občanským iniciativám, které kritizovaly korupční prostředí v Česku. Randák se v březnu 2011 stal členem správní rady Nadačního fondu proti korupci, který založil mladý matematik a mecenáš Karel Janeček. Tento fond, přestože je jinak jeho posláním bohulibé, se jen minimálně věnuje tématům, která míří přímo na Babiše.

Ač to Randák odmítá, stal se tehdy podle svých přátel také jakýmsi neoficiálním bezpečnostním poradcem Babiše. A zajišťoval mu i jiný potřebný servis. Doporučil mu třeba prověřeného řidiče a bodyguarda Petra Bakeše, který patřil dříve ke špičce sledovacího odboru BIS a pak i rozvědky.

Později se Randák a Babiš neshodli na několika konkrétních problémech. „Randák upozornil Babiše, že podceňuje jistá bezpečnostní rizika ve svém soukromém životě. Jenže Babiš tuhle kritiku neunesl, pohádali se a těsné vztahy ochladly,“ řekl zdroj, který měl k oběma mužům velice blízko, ale nechce být jmenován. To však neznamenalo, že by se úplně rozešli, jak se to občas Babišovi stává s jinými lidmi, kteří jej rozzlobí.

Doba přeje „bezpečákům“

Po volbách na podzim roku 2013 se stal Babiš vicepremiérem a ministrem financí ve vládě Bohuslava Sobotky. A na různých postech v politice, státní správě i státních firmách se objevila řada jmen lidí s minulostí z bezpečnostních složek. Ne všichni nutně museli mít dobré vztahy přímo s Babišem, obecně ale nastala pro lidi s policejní zkušeností doba nových příležitostí.

Místopředsedkyní hnutí ANO a starostkou Prahy 10 se stala Radmila Kleslová, kterou komunistická rozvědka připravovala v roce 1988 na tajnou misi do zahraničí. (Ta pak v letech 2015 a 2016 na funkce rezignovala kvůli několika kauzám.)

Babišovu kancelář na ministerstvu financí řídil bývalý náměstek ministra vnitra Jan Sixta. Ten se pak stal státním tajemníkem celého resortu.

Bývalého policistu protikorupční policie Libora Kazdu dosadil Babiš do čela Finančně analytického útvaru ministerstva financí.

Někdejší náměstek Randákovy rozvědky Jan Beroun byl jmenován šéfem Vojenského zpravodajství.

Náměstek ředitele ÚOOZ Ivan Černík se stal bezpečnostním ředitelem Státní tiskárny cenin.

Na kontrolním odboru ministerstva financí pracoval Ludvík Bína z ÚOOZ. Bývalý ředitel Městské policie v Mostě Bronislav Schwarz se stal poslancem za ANO. Exdůstojník ÚOOZ Libor Hadrava se zase stal za ANO radním na pražském magistrátu.

Někdejšího náměstka protikorupční policie Jiřího Veselého Babiš posadil již v roce 2011 do Agrofertu, kde mu dělá šéfa bezpečnostní divize.

Hluché ucho ÚOOZ

Andrej Babiš se kvůli změnám v bezpečnostních složkách v poslední době několikrát otevřeně střetl s ministrem vnitra Milanem Chovancem. V řadách ČSSD se poslední rok ozývaly hlasy, že mu byl až příliš nakloněn Šlachtův ÚOOZ, který „rozpracovával“ všechny ostatní, jen ne Babiše.

Pro pořádek je třeba říci, že obavy z toho, že ta či ona část bezpečnostních složek „straní těm druhým“, nejsou ničím novým a českou politiku provázejí už od devadesátých let. A o míře náklonnosti ÚOOZ k Andreji Babišovi by se daly vést nekonečné spory. Zde je však jeden případ, který je v tomto ohledu přinejmenším pozoruhodný. Týká se problematické dotace pro Babišovu farmu Čapí hnízdo.

Podezření z podvodu v této kauze vyšetřovala od ledna 2016 z podnětu anonymního oznamovatele pražská hospodářská kriminálka. Ale také bruselský úřad OLAF, který zkoumá podněty týkající se zneužití evropských dotací. Jde o to, zda se Babiš nedopustil podvodu tím, že z Čapího hnízda účelově udělal „malou firmu“, aby dostal dotaci 50 milionů.

Krátce po zveřejnění informace, že dotaci vyšetřuje policie i Brusel, se stala série události, na jejímž konci byl také Šlachtův ÚOOZ.

Jak informoval v březnu magazín Reportér, dva vedoucí úředníci ministerstva financí Martina Uhrinová a Ladislav Janák začátkem roku zjistili, že jedna jejich podřízená, Barbora Boschat, začala narychlo shánět veškeré podklady k dotaci Čapí hnízdo v databázích resortu. Kontaktovala také vyšetřovací úřad OLAF s dotazem, co v této věci dělá. Podle jejích nadřízených to bylo podezřelé a nestandardní. Únik informací mohl ohrozit nezávislost vyšetřování.

Vedoucí úředníci proto vyslechli Barboru Boschat a zjistili, že byla aktivní na pokyn Babišova náměstka Tomáše Vyhnánka. Úředníci si na tento postup stěžovali u nadřízených i u prošetřovatele na Úřadu vlády. Marně.

Potud známá věc. Dosud se ovšem nevědělo, že se zmínění úředníci ihned poté, co na vyzvídání Barbory Boschat přišli, obrátili také na policii.

Ladislav Janák nechce případ komentovat. Ale magazín Reportér zjistil, že Janák nejdříve vše popsal důstojníkovi královéhradecké expozitury ÚOOZ. Odtud šly informace do pražské centrály: ta poslala za Janákem svého významného detektiva, který si od něj nechal zárodek případu převyprávět. Janák detektiva informoval, že věc bude řešit současně i služebním postupem, tedy že se obrátí na státního tajemníka resortu Jana Sixtu i na ministra financí Babiše. A bude žádat potrestání Boschat i náměstka Vyhnánka.

„Máme si jednání s Babišem skrytě nahrát?“ zeptal se Janák, aby měl případně v ruce nějaký důkaz. „Ne, ministra raději nenahrávejte,“ odpověděl policista z centrály ÚOOZ.

Janák mu také sdělil, že se mezitím, než kontaktoval ÚOOZ, obrátil na policisty z pražské hospodářské kriminálky, kteří vyšetřují samotnou podstatu podezření z dotačního podvodu Čapího hnízda. A že s vyšetřovatelem na jeho žádost problematiku evropských dotací obecně konzultují. To detektiva ÚOOZ zaujalo více než podezření z maření vyšetřování. A začal se

zajímat, kde přesně se s policistou z pražské hospodářské kriminálky scházejí. V jaké konkrétní místnosti a ve které dny. Janák mu to řekl.

Od té doby se detektiv ÚOOZ o případ úředníků už nezajímal. Nevyslechl další svědky, případ nešetřil. Nestalo se nic, tedy skoro nic.

V květnu 2016 byl v prostorách pražské kriminálky, kde pracoval i vyšetřovatel případu Čapí hnízdo, nalezen odposlech. A k tomu i kamera, která snímala obraz z jedné policejní místnosti.

Tato událost může, ale také nemusí souviset s epizodou úředníka Janáka. Všechno může být opravdu jen náhoda. Případ šetří policejní inspekce a do konce srpna nebylo o výsledku zkoumání nic známo.

Pouhý měsíc poté vedení vnitra oznámilo, že se chystá zásadní reorganizace policie; vedoucí politici ČSSD ji okamžitě a jednomyslně podpořili. Reorganizace přitom ležela na stolech ministerstva vnitra už od dob Ivana Langera, tedy minimálně od roku 2008.

Jedním z důsledků reorganizace je, že se ÚOOZ spojí s protikorupční policií, přijdou personální změny a bude ustavena nová funkce šéfa „superúřadu“, Národní centrály proti organizovanému zločinu. Ředitel ÚOOZ tím ztrácí dosavadní moc a vliv.

Šlachta byl ostře proti, stejně jako Babiš a jeho hnutí ANO. Robert Šlachta pak rezignoval a opustil řady policie.

Jenže Babiš se nevzdal. Zatím poslední do jeho „bezpečnostního týmu“ přišel právě Šlachta; stal se náměstkem generálního ředitelství cel, které spadá pod Babišovo ministerstvo financí.

Celní správě mezitím roste moc. Bude mít na starosti kontroly elektronické evidence tržeb i hazardu či vyšetřování podvodů s DPH. Ministerstvo financí pro celní správu výhledově požaduje i novou pravomoc, která by jí měla umožnit, aby mohli vyšetřovat daňové trestné činy samostatně, i bez policie.

Tuto pravomoc by celníci podle představ ministerstva financí měli získat od roku 2018 či 2019, tedy už za nové vlády: na její sestavování by podle aktuálních průzkumů měl největší vliv Andrej Babiš.

Epilog

Někdy v roce 2003 si Mrázek stěžoval svým známým, že: „Policie má na Babiše náboje, ale vypadá to, že Chemický Alí je asi neudělatelný.“

Deset let po Mrázkově smrti je Babišova pozice směrem k bezpečnostním složkám mnohem silnější, než by si českobrodský kmotr dovedl vůbec kdy představit.

Kostecké uzeniny

Tři a půl roku vyšetřování.

Příběh, kdy se práce policie protнула se zájmy mocného magnáta, se odehrál i v kosteleckém masokombinátu.

Firma, kterou přes družstvo ze 74 procent vlastnilo na 150 řezníků-zaměstnanců, měla po pádu IPB potíže s financováním. V kritické chvíli jí koncem roku 2003 nabídl záchranu Babiš, koupil 34 procent za 300 milionů korun a domluvil úvěrování u Citibank a HVB.

12. ledna 2004 obvinila protikorupční policie pět nejvyšších manažerů Kosteckých uzenin ze zneužívání informací v obchodním styku, právě za obchody mezi družstvem vlastníků a

akciovou společností. Bankéř z úvěrující Citibank později vyzval, aby byl akcionář jen jeden. Zbytek akcií pak Babiš koupil za pouhých 20 milionů. Babiš si za pomoci spřátelené manažerky z ČKA zařídil i výhodný převod dluhu a firmu zcela ovládl (popsáno v Reportéru ze září 2015). 2. listopadu 2007 soud shodil žalobu na původní manažery Kostelce jako nedůvodnou. Uzeniny už ale byly Babišovy.

Read more at <http://reportermagazin.cz/a/wcyHM/babisovi-policajti#cBJVJ0YC6OeBuzAb.99>